

מחולל מדיניות פרסום
אוטומטי לקידום פרסום
פתוח בקרב מו"לים
ישראלים

ד"ר דלית קן-דרור פלדמן
מנהלת הקליניקה למשפט, טכנולוגיה וסייבר,
הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת חיפה

אוניברסיטת חיפה
UNIVERSITY OF HAIFA
جامعة حيفا

אוניברסיטת
בר-אילן
Bar-Ilan University

מדע פתוח Open Science

מדע פתוח הינו מונח הכולל שורה של יוזמות שנוצרו על מנת לעודד גישה פתוחה למידע מחקרי

למונח עצמו "מדע פתוח" ישנן הגדרות רבות

הבסיס המשותף - הרעיון כי תוצאות המחקר המדעי אמורות להיות זמינות במלואן על הממצאים שלהם באמצעות הסרת מחסומים משפטיים לגישה אליהם ובאמצעות פרסומם

Open Access הינו חלק ממדע פתוח

מודלים לפרסום בגישה פתוחה (רשימה חלקית)

מודל ירוק

מודל זהב

מודל פלטיניום

מודל היברידי

מודל יהלום

**מדוע מו"לים עוברים לפרסום
במודל של גישה פתוחה?**

סיבות למעבר / לעליית הדרישה ל-Open Access

- דרישה של קרנות מחקר גדולות – להנגיש את תוצרי המחקר באופן פתוח – מגמה עולמית של מדע מונגש / פתוח
- חשיפה רבה יותר של כתב העת, המאמר ועליית מספר האזכורים שלו
- נורמה שהתבססה בתחומים מסויימים כמו פיזיקה, בריאות, מדעי המחשב וכדומה

מה קורה בעולם?

- מעבר למודלים מסחריים חדשים של ההוצאות לאור – בעיקר הגדולות למודלים פתוחים שונים
- תחומים בהם יש מאגרים פתוחים כנורמה
- תחומים שלא עברו עדיין למודל של מדע פתוח ופרסום בגישה פתוחה
- מאגרים נושאים פתוחים

בעיות

• יש בעיות שונות –

– צורך לחשוב על מודלים כלכליים

– בעיות של פרטיות

– בעיות של איכות מאמרים

Open Access

v.

Free to Read

מאמר שניתן לקרוא בחינם – צעד מצויין –
אבל עדיין לא פרסום בגישה פתוחה

מדיניות זכות יוצרים אומרת שניתן לדעת על פי
הרישיון אם מותר למשל לפרסם מחדש, מיד או
לאחר תקופת צינון, את המאמר – למשל באתר
הבית של החוקר – והאם יש לכך תנאים –
למשל לציין כי המאמר פורסם לראשונה ב....

יוזמת הפרויקט
העולמי

Sherpa services is now Jisc's open
policy finder

מטרת הפרויקט – לקטלג את כתבי העת ואת
דרישת הקרנות
ביחס למדיניות שלהן לפרסום פתוח

<https://openpolicyfinder.jisc.ac.uk/>

Open Access מחולל מדיניות

זכות היוצרים - מחולל מדיניות זכות יוצרים לכתבי עת –
מותאם לפרויקט העולמי

פרויקט משותף של :

אוניברסיטת בר אילן	אוניברסיטת חיפה
שמחה מאיר	רונית מרקו (קודדה את המחולל)
יהודית שקולניצקי ליברמן	יאיר אבן-זוהר
שרית סמבול סאס	דלית קן-דרור פלדמן
	רותם אגוזי (סטודנט בקליניקה)
	סילין דייב (סטודנטית בקליניקה)

זכות היוצרים - מחולל מדיניות זכות יוצרים לכתבי עת

מותאם לפרויקט העולמי

פרוייקט קידום מדיניות Open Access לכתבי עת בישראל

פרוייקט קידום מדיניות פרסום פתוח Open Access בישראל מבקש לקדם את הסדרת מדיניות זכות היוצרים של כתבי העת בשלבים השונים של המאמה. זהו פרויקט משותף בהובלת נציגים מאוניברסיטת בר אילן ואוניברסיטת חיפה.

טופס זה מיועד לסייע בכתיבת מדיניות זכות יוצרים של כתבי העת הישראליים ביחס לפרסום בגישה פתוחה (Open Access). כוונת הפרוייקט היא לסייע בכתיבת מדיניות זכות יוצרים שתפורסם באתר כתב העת לנוחות החוקרים וקרנות המחקר. אין בכך משום ייעוץ משפטי מחייב.

בנוסף, הפרוייקט יוכל להעביר את המדיניות באופן מרוכז ליוזמה העולמית [Open Policy Finder](#) של Jisc (הידועה בשמה הקודם Sherpa Romeo), בהתאם לאישורכם. בשאלון עצמו. במסגרת היוזמה העולמית מרוכז מידע על כלל כתבי העת בעולם ומדיניות הפרסום הפתוח שלהם. הדבר מסייע לחוקרים ולקרנות מחקר לבחון את תאימות כתבי העת לדרישה של פרסום פתוח.

מילוי הפרטים בטופס זה יתבצע על ידי המו"ל או אדם שהוסמך על ידו (למשל, עורך).

[קישור למידע נוסף](#)

השאלון נראה במיטבו כאשר שפת הממשק של הדפדפן היא עברית.

פרוייקט קידום מדיניות Open Access לכתבי עת בישראל

dalitkd@law.haifa.ac.il [Switch account](#)

Not shared

* Indicates required question

פרטי ממלא השאלון

* שם הוצאה לאור

שם הוצאה לאור

* שם מלא של ממלא השאלון

שם של בעל התפקיד

* כתובת דוא"ל

dalitkd@law.haifa.ac.il

* תפקיד

של מי שממלא

זכות היוצרים - מחולל
מדיניות זכות יוצרים
לכתבי עת

מותאם לפרויקט
העולמי

זכות היוצרים - מחולל
מדיניות זכות יוצרים
לכתבי עת

מותאם לפרויקט
העולמי

האם קיימת ביקורת עמיתים בכתב-העת?

- כן
- כן - אבל רק על חלק מהמאמרים
- אין ביקורת עמיתים בכתב-העת

מה מדיניות הפרסום של מאמרים בכתב העת?

- פרסום שמונגש למנויים בלבד
- פרסום בגישה פתוחה תמורת תשלום מהמחבר (Fully Gold)
- פרסום בגישה פתוחה ללא תשלום המחבר (Diamond)
- בחירת המחבר בין פרסום למנויים בלבד לגישה פתוחה בתשלום המחבר (Hybrid)

השאלות הבאות מתייחסות למדיניות כתב-העת ביחס לפרסום הגרסאות הבאות של המאמר במאגרי הפקדה פתוחים:

- * Submitted version - הטיוטה הראשונית;
- * Accepted version - הטיוטה לאחר שיפוט עמיתים ותיקונים;
- * Published version - המאמר הסופי, כפי שפורסם בגיליון כתב-העת.

בתמונה למטה מסומנות שלוש הגרסאות על-גבי תרשים תהליך הפרסום.

גרסאות שונות של המאמר:

(מקור התמונה: https://library.indianapolis.iu.edu/digitalscholarship/blog/publishing_tip)

זכות היוצרים - מחולל מדיניות זכות יוצרים לכתבי עת

מותאם לפרויקט העולמי

זכות היוצרים - מחולל
מדיניות זכות יוצרים
לכתבי עת

מותאם לפרויקט
העולמי

* האם המחברת רשאית להפקיד את הטיוטה הראשונית במאגר הפקדה פתוח

- רשאית
- לא רשאית

זכות היוצרים - מחולל מדיניות זכות יוצרים לכתבי עת

מותאם לפרויקט העולמי

* מקומות מותרים לפרסום פתוח של הטיוטה הראשונית

- אין מגבלה כלשהי
- אתר המחבר
- מאגר מוסדי
- מאגר לאומי
- מאגר דיסציפלינרי (נושאי)
- כל מאגר לא-מסחרי
- כל אתר לא-מסחרי
- כל מאגר מסחרי
- כל אתר מסחרי
- מאגר SSRN
- מאגר Arxiv
- רשתות חברתיות אקדמיות, כמו Academic.edu או ResearchGate
- רשתות חברתיות לא-אקדמיות
- אתר הקרן שמימנה את המחקר
- Other: _____

זכות היוצרים - מחולל
מדיניות זכות יוצרים
לכתבי עת

מותאם לפרויקט
העולמי

*? האם נדרשת תקופת המתנה (אמברגו) לפני פרסום הטיוטה הראשונית במאגר הפקדה

- נדרשת
- לא נדרשת

*? מהו משך תקופת המתנה (אמברגו) לפני פרסום הטיוטה הראשונית

- 6 חודשים
- 12 חודשים
- 18 חודשים
- 24 חודשים
- Other: _____

זכות היוצרים - מחולל
מדיניות זכות יוצרים
לכתבי עת

מותאם לפרויקט
העולמי

*מה רשיון השימוש בטיוטה הראשונית

- CC BY 4.0
- CC BY-SA 4.0
- CC BY-NC 4.0
- CC BY-ND 4.0
- CC BY-NC-SA 4.0
- CC BY-NC-ND 4.0
- CC-Zero (CC0)
- כל הזכויות שמורות
- Other: _____

זכות היוצרים - מחולל מדיניות זכות יוצרים לכתבי עת

מותאם לפרויקט העולמי

ההסבר על הרישיונות מתוך אתר:
<https://creativecommons.org/share-your-work/licenses/>

The CC License options

There are six different license types, listed from most to least permissive here:

CC BY

This license enables reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format, so long as attribution is given to the creator. The license allows for commercial use. CC BY includes the following elements:

 BY: credit must be given to the creator.

CC BY-SA

This license enables reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format, so long as attribution is given to the creator. The license allows for commercial use. If you remix, adapt, or build upon the material, you must license the modified material under identical terms. CC BY-SA includes the following elements:

 BY: credit must be given to the creator.

 SA: Adaptations must be shared under the same terms.

CC BY-NC

This license enables reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format for noncommercial purposes only, and only so long as attribution is given to the creator. CC BY-NC includes the following elements:

 BY: credit must be given to the creator.

 NC: Only noncommercial uses of the work are permitted.

זכות היוצרים - מחולל מדיניות זכות יוצרים לכתבי עת

מותאם לפרויקט העולמי

ההסבר על הרישיונות מתוך אתר:
<https://creativecommons.org/share-your-work/clicenses/>

CC BY-NC-SA

This license enables reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format for noncommercial purposes only, and only so long as attribution is given to the creator. If you remix, adapt, or build upon the material, you must license the modified material under identical terms. CC BY-NC-SA includes the following elements:

- BY: credit must be given to the creator.
- NC: Only noncommercial uses of the work are permitted.
- SA: Adaptations must be shared under the same terms.

CC BY-ND

This license enables reusers to copy and distribute the material in any medium or format in unadapted form only, and only so long as attribution is given to the creator. The license allows for commercial use. CC BY-ND includes the following elements:

- BY: credit must be given to the creator.
- ND: No derivatives or adaptations of the work are permitted.

CC BY-NC-SA

זכות היוצרים - מחולל

מדיניות זכות יוצרים

לכתבי עת

מותאם לפרויקט

העולמי

ההסבר על הרישיונות מתוך אתר:

<https://creativecommons.org/share-your-work/ccllicenses/>

CC BY-NC-ND

This license enables reusers to copy and distribute the material in any medium or format in unadapted form only, for noncommercial purposes only, and only so long as attribution is given to the creator. CC BY-NC-ND includes the following elements:

- BY: credit must be given to the creator.
- NC: Only noncommercial uses of the work are permitted.
- ND: No derivatives or adaptations of the work are permitted.

The CC0 Public Domain Dedication

CC0 (aka CC Zero) is a public dedication tool, which enables creators to give up their copyright and put their works into the worldwide public domain. CC0 enables reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format, with no conditions.

זכות היוצרים - מחולל
מדיניות זכות יוצרים
לכתבי עת

מותאם לפרויקט
העולמי

* מי בעל זכויות היוצרים בגרסת הטיוטה הראשונית
אם הבעלות משותפת למספר גופים יש לסמן את כולם

- כתב-העת
- הכותב/ים של המאמר
- המוסד שאליו שייכים הכותב/ים
- ארגון מקצועי
- המוציא/ים לאור
- המאמר בנחלת הכלל - אין עליו זכויות יוצרים בכלל
- Other: _____

זכות היוצרים - מחולל
מדיניות זכות יוצרים
לכתבי עת

מותאם לפרויקט
העולמי

* בפרסום הטיוטה הראשונית יש לעמוד בתנאים אלה, אלא אם הוחלט בין הצדדים אחרת ומראש

- מתן קרדיט לפרסום הרשמי תוך אזכורו על־פי כללי הציטוט המקובלים
- הוספת קישור DOI לכתבהעת
- ציון רישיון השימוש
- עם פרסום המאמר, מתן קישור לגרסה המפורסמת בכתבהעת
- יש לצרף הצהרה לפי הנחיות כתבהעת
- Other: _____

הערות נוספות ביחס לפרסום הטיוטה הראשונית בגישה פתוחה

Your answer

שאלות?

cyber.clinic@law.haifa.ac.il

